

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego

Warszawa, data: 16 maja 2025 r.

znak sprawy: DZF-IV.6910.46.2025.IK.1

identyfikator koszulki: 3131273

telefon: 22 273 80 44

e-mail: Igor.Kamienski@mfi.gov.pl

Pan Michał Heller
Dyrektor
Departamentu Zarządzania
Funduszami Europejskimi dla Kujaw i Pomorza

**Dotyczy: zabezpieczenia umów grantowych, podpisanych przez Samorząd
Województwa Kujawsko-Pomorskiego z Lokalnymi Grupami Działania na
finansowanie projektów grantowych z Europejskiego Funduszu Społecznego
Plus w ramach Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność**

Szanowny Panie Dyrektorze,

odpowiadając na pismo z 31 marca br. znak: FE-I.40.7.3.2025 informuję, że stosownie do przepisów § 5 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 21 września 2022 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (dalej: rozporządzenie MFIPR), zabezpieczenie jest ustanawiane w formie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową m.in. w przypadku, gdy beneficjent jest podmiotem świadczącym usługi publiczne lub usługi w ogólnym interesie gospodarczym, lub jest instytutem badawczym.

Przechodząc do określenia pojęcia „usługi publiczna” zauważam, że prawodawstwo unijne ani krajowe nie określa jego definicji. Używane jest ono na

Fundusze
Europejskie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

tel. 22 273 80 50
fax 22 273 89 19
www.gov.pl/web/fundusze-regiony
www.funduszeuropejskie.gov.pl

ul. Wspólna 2/4
00-926 Warszawa

gruncie prawa europejskiego jako pojęcie szersze niż „usługi w ogólnym interesie gospodarczym” (i mieści w sobie chociażby te usługi socjalne w interesie ogólnym, które nie mają charakteru gospodarczego). Jak podkreśla Komisja Europejska w komunikacie „Ramy jakości dotyczące usług świadczonych w interesie ogólnym” (KOM(2011) 900): „Pojęcie usługi publicznej pojawia się w art. 93 TFUE w odniesieniu do dziedziny transportu. Poza tą dziedziną termin ten jest jednak często stosowany w niejasny sposób: może to być związane z faktem, że usługi są oferowane ogółowi społeczeństwa lub w interesie publicznym, lub że pojęcie to można również stosować do działalności podmiotów będących własnością publiczną”.

Niewątpliwie pojęcia usług publicznych nie należy interpretować szeroko, gdyż stanowi on wyjątek od przyjętej w rozporządzeniu MFiPR zasady, że gdy wartość zaliczki:

- a) nie przekracza 10 mln zł – zabezpieczenie jest ustanawiane w formie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową,
- b) przekracza 10 mln zł – zabezpieczenie jest ustanawiane w tzw. twardej formie, określonej w § 5 ust. 3.

Z tego względu, fakt realizacji projektu lub grantu finansowanych ze środków publicznych nie może być traktowany jako realizacja usługi publicznej.

W przeciwnym razie wszystkie projekty finansowane z udziałem funduszy strukturalnych objęte byłyby zabezpieczeniem w formie weksla in blanco, co z kolei prowadziłoby do faktycznego niestosowania wspomnianej powyżej zasady zabezpieczania projektów, w zależności od wartości zaliczki.

Również realizacja wsparcia we wspomnianym przez Pana zakresie, tj.:

- oświaty (poprzez projekty na rzecz tworzenia i funkcjonowania edukacyjnych klubów młodzieżowych, rozwijanie uzdolnień dzieci oraz młodzieży i ukierunkowanych na osiągnięcie konkretnego celu edukacyjnego czy przyczyniające się do wzrostu wiedzy i nabywania umiejętności przydatnych w wyborze ścieżek kształcenia i w przyszłym życiu zawodowym, czy też projekty na rzecz tworzenia Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji, które angażują mieszkańców lokalnej społeczności w rozwijanie kompetencji życiowych, społecznych i zawodowych)
- pomocy społecznej (poprzez projekty na rzecz wsparcia kobiet próbujących godzić życie zawodowe z rodzinnym, wzmacniające poczucie własnej wartości i motywację do przełamywania stereotypów dot. roli kobiet i rozwoju osobistego, czy też projekty na rzecz integracji seniorów, pozwalające uchronić tę grupę społeczną przed izolacją i wykluczeniem społecznym)

nie przesądza w mojej ocenie tego, że w ramach projektu są realizowane usługi publiczne. Wsparcie w zakresie oświaty i pomocy społecznej jest bowiem szeroko realizowane w projektach współfinansowanych ze środków EFS+. Przyjęcie, że wsparcie to zawsze stanowi pomoc publiczną powodowałoby, że większość projektów EFS+ byłaby wyłączona z podstawowej zasady zabezpieczania zaliczki.

Wyjątek przewidziany w § 5 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia MFIPR nie może powodować omijania zasad zabezpieczania zaliczki, przewidzianych w § 5 ust. 1 pkt 1 i § 5 ust. 3 i 4.

Również fakt, że każda Lokalna Grupa Działania (LGD) jest wybierana w ramach konkursu ogłaszanego przez zarząd województwa, nie może świadczyć o tym, że realizuje usługi publiczne. Znakomita część środków EFS+ jest wdrażana w ramach regionalnych programów zarządzanych przez zarządy województw. Zarządy województw, na podstawie ustawy z 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, ogłaszają nabory projektów. Jednym ze sposobów naboru projektów jest tryb konkurencyjny. Przyjęcie, że LGD świadczy usługi publiczne, gdyż jest wybierane przez zarząd województwa prowadziłoby do uznania, że większość projektów wybieranych w trybie konkurencyjnym w regionalnych programach również realizuje takie usługi. Tak szeroka interpretacja nie jest zgodna z tym, że zabezpieczenie projektów w formie weksla in blanco powinno stanowić wyjątek.

Wreszcie, nie może świadczyć o realizacji usług publicznych przez LGD fakt, że działają one jako stowarzyszenia, nad którymi nadzór sprawuje marszałek województwa. Zauważam bowiem, że na mocy art. 8 ust. 5 ustawy z 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach, wszystkie inne stowarzyszenia również podlegają nadzorowi ze strony organu publicznego (wojewody lub starosty). Taka interpretacja prowadziłaby do uznania, że wszystkie stowarzyszenia realizują usługi publiczne. Jeśli zatem prawodawca planował wyłączenie tak dużej grupy podmiotów z podstawowych zasad zabezpieczania zaliczki, powinien to uregulować wyraźnie w rozporządzeniu, podobnie jak to uczynił w stosunku do instytutów badawczych.

Podsumowując, w mojej ocenie LGD nie realizują usług publicznych i tym samym nie ma do nich zastosowania § 5 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia MFIPR.

Z poważaniem

Aleksandra Dmitruk

Zastępca Dyrektora Departamentu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. DKF (w miejscu)
2. DRP (w miejscu)